

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih : 31 Mart 2021
Sayı : 1692

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

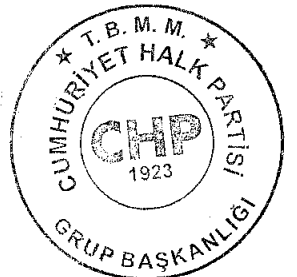
Perakende Ticaretin Düzenlenmesi Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifim ve gerekçesi ektedir.

Gereğini arz ederim.

Çetin Osman BUDAK

Antalya Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	
Esas Komisyon	Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji
Tarih :	02 Nisan 2021
	Esas No: 2/3524

TBMM KANUNLAR ve KARARLAR BÖLÜMÜ
02 Nisan 2021
Numara

TBMM GENEL YERLEK
02 Nisan 2021
No. 803443
EBYS'ye AKTARILMIŞTIR

GENEL GEREKÇE

Gıda perakende sektöründe faaliyet sürdüren ilk dört zincir mağazanın sektörde tekelleşme eğilimine girdikleri, şirketlerin açıkladıkları faaliyet raporlarından anlaşılmaktadır. Kamuoyuna yansıyan bilgilere göre gıda perakende sektöründe faaliyet yürüten ilk dört zincir mağazanın toplam mağaza sayıları 30 bini aşmıştır. 2020 yıl sonu itibariyle sektörde faaliyet gösteren dört zincir mağazanın sektörün cirosu içindeki payı ise yüzde 50'yi aşmıştır.

Söz konusu marketlerin son dört yılda mağaza sayıları yüzde 41 artmıştır. Dünyayı sarsan pandemi krizi nedeniyle küçük esnafın yaşadığı gelir kaybı zor günler geçirmelerine neden olurken, gıda perakende sektöründe faaliyet gösteren zincir mağazalar cirolarını yüzde 25 ila yüzde 40 arasında yükseltebilmişlerdir. Pandemi döneminde net karını yüzde 100'den fazla artıran gıda zincir mağazalarının olduğu şirketlerin faaliyet raporlarından anlaşılmaktadır.

Birçok Avrupa ülkesi küçük esnafın korunması amacıyla çeşitli düzenlemeler hayata geçirmiştir. Avrupa'da 30 ülkeden 14'ünde zincir mağazaların çalışma esaslarına yönelik ülkesel bazda önlemler mevcuttur. Danimarka'da pazar günleri yalnızca belli bir ciro limitinin (33 milyon Euro) altında olan zincir gıda mağazaları açıktır. Norveç'te pazar günleri yalnızca 100 m² alandan daha düşük gıda marketleri açıktır. Birleşik Krallık'ta pazar günleri 280 m²'den küçük dükkanlar tam gün, bu alandan daha büyük dükkanlar yalnızca 6 saat açıktır. Almanya'da pazar günleri yalnızca fırınlar, çiçekçiler, günlük tüketim malları satan mağazalar açıktır. Belçika'da pazar günleri 5'den daha az çalışan sayısına sahip kasaplar, fırınlar, gıda mağazaları açıktır.

Gıda perakende sektöründe yapılacak zincir mağazalara yönelik kısıtlayıcı düzenlemelerle pandemi etkisiyle son derece zor günler geçiren esnafın pazarda tekel oluşturan zincir mağazalara karşı korunması hedeflenmektedir.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1-14/01/2015 tarihli ve 6585 sayılı Perakende Ticaretin Düzenlenmesi Hakkında Kanunun 13 üncü maddesinin birinci fıkrasında küçük esnafın korunması amacıyla yapılacak değişikliklerle, gıda perakende sektöründe faaliyet gösteren zincir mağazalar hafta sonu Valiler tarafından belirlenecek bir gün kapalı kalması, bu sayede küçük esnafın faaliyetlerine destek olunması hedeflenmektedir. Aynı şekilde milli ve dini bayramlar ile resmi tatillerde de gıda perakende sektöründe faaliyet gösteren zincir mağazalar kapalı olacaktır.

MADDE 2- Gıda perakende sektöründe faaliyet gösteren zincir mağazaları, indirimli satış ya da diğer kampanyalar adı altında hızlı tüketim malları dışında herhangi bir ürün satışı yapmalarının yasaklanması öngörülmektedir. Getirilen sınırlandırma ile perakende sektöründe faaliyet gösteren küçük esnafın yaşadığı gelir kaybının telafi edilmesi amaçlanmaktadır. Ayrıca zincir mağazaların sahip oldukları alıcı gücünü tedarikçiler karşısında olumsuz biçimde kullanmalarını engellemek amacıyla yapılan düzenleme ile üretici ya da tedarikçiden listeleme, raf ve stok bedelleri, promosyon, reklam, pazarlama ücreti adı altında herhangi bir ücret ya da indirim talep etmeleri engellenmektedir. Konsinye satış veya farklı satış adları altında üreticinin mağdur edilmesini önüne geçilmesi amaçlanmaktadır.

MADDE 3- Madde ile mağaza markalı ürünlerin zincir mağazalarda satışı dolayısıyla hem bu ürünleri üreten imalatçı firmaların hem de kendi markaları ile gıda perakende sektöründe faaliyet gösteren üretici firmaların korunması maksadıyla mağaza markalı ürünlerin satışına kısıtlama getirilmesi amaçlanmaktadır.

MADDE 4- Hızlı tüketim malları alanında faaliyet gösteren zincir mağazalara bu kanunla getirilen kısıtlamalara uymamaları halinde idari para cezası uygulanması öngörülmektedir.

MADDE 5-Yürürlük maddesidir.

MADDE 6- Yürütme maddesidir.

PERAKENDE TİCARETİN DÜZENLENMESİ HAKKINDA KANUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA İLİŞKİN KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 14/01/2015 tarihli ve 6585 sayılı Perakende Ticaretin Düzenlenmesi Hakkında Kanunun 13 üncü maddesinin birinci fıkrasının sonuna aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Her durumda, bir il sınırındaki zincir mağazalar, ilgili meslek kuruluşlarının görüşü alınmak suretiyle, Vali tarafından belirlenecek hafta sonunun bir gününde hizmet vermez. Hızlı tüketim malı satışı yapan zincir mağazalar milli ve dini bayramlar ile resmi tatillerde hizmet vermez.”

MADDE 2- 6585 sayılı Kanunun 5 inci maddesine aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“(9) Hızlı tüketim malı satışı yapan zincir mağazalar, indirimli satış ya da diğer kampanyalar adı altında hızlı tüketim malları dışında herhangi bir ürün satışı yapamazlar.”

“(10) Zincir mağaza üretici ya da tedarikçiden listeleme, raf ve stok bedelleri, promosyon, reklam, pazarlama ücreti adı altında herhangi bir ücret ya da indirim talep edemez. Konsinye satış yasaktır”

MADDE 3- 6585 sayılı Kanunun 8 inci maddesine aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“ Mağaza markalı ürünler bir marketteki ürünlerin yüzde 25’ini geçemez”

MADDE 4- 6585 sayılı Kanunun 18 inci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“i) Zincir marketlere 13 üncü ,5 inci ve 8 inci maddelerde getirilen kısıtlamalara uyulmaması durumunda 10 bin ila 100 bin Türk lirası arasında para cezası verilir”

MADDE 5- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 6- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanlığı yürütür.

